

КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ

Кафедра філософії та міжнародної комунікації

Гуманітарно-педагогічний факультет

<i>Лектор</i>	Матвієнко Ірина Сергіївна, к. філос. н., доцент
<i>Семестр</i>	7
<i>Освітній ступінь</i>	Бакалавр
<i>Кількість кредитів ЄКТС</i>	3
<i>Форма контролю</i>	Залік
<i>Аудиторні години</i>	30 (14 год лекцій, 16 год практичних чи лабораторних занять)

Загальний опис дисципліни

Сучасна освіта, орієнтована на перспективу, має розвиватися відповідно до двох принципів: розвиток у студентів умінь орієнтуватися в умовах швидко змінюваного світу та умінь осмислювати й застосовувати отриману інформацію. Головним завданням освіти є необхідність навчити людину мислити критично.

Критичне мислення – один з модних трендів і не лише в освіті. В реальному повсякденному житті ми не рідко буваємо свідками коли в ході політичної дискусії, бізнесових переговорів, судових засідань, наукових суперечок, або просто в звичайних ситуаціях опонент навмисно чи не навмисно припускається логічних помилок, які відразу важко розпізнати, а тим більше вказати на шляхи їх усунення. І яким радикальним кроком є заява одного з учасників дискусії про те яка саме логічна помилка має місце і як її усунути, що наприклад, на судовому засіданні має місце помилка «аргументація до людини» і її можна усунути шляхом акцентування уваги не на характеристиці звинувачуваного, а на оцінці скоєного звинувачуваного тощо. Або в іншій сфері соціального життя, коли спонукати особистість, людські маси до певних дій можна шляхом обіцянок, наказів, нагород, погроз, вмовлянь, заохочень, лестощів, але результативнішим і надійнішим способом спонукання є *переконання*. В основі цього всього лежать навички критичного мислення.

Критичне мислення постає як складне, багатовимірне і багаторівневе явище. Цей тип мислення передбачає опанування і вільне використання людиною розумових стратегій і операцій високого рівня, що застосовуються для формулювання обґрунтованих висновків і оцінок та прийняття рішень. Це науковий тип мислення, направлений на розв'язання неординарних практичних завдань. Таке мислення можна і навіть необхідно постійно вдосконалювати/тренувати. І саме ЗВО є ідеальним середовищем для розвитку критичного мислення у студентів, опанування ними інтелектуальними інструментами для організації власної розумової діяльності й умінь застосувати ці інструменти в реальному житті.

Мета викладання дисципліни «Критичне мислення» – тренування та удосконалення критичного мислення, формування мисленнєвих операцій високого рівня і відповідних ціннісних орієнтацій, залучення до обговорення і відстоювання своїх думок в інтерактивному спілкуванні.

Теми лекцій:

1. Критичне мислення та його характерні особливості (2 год).
2. Критичне мислення та логічні операції над поняттями (2 год).
3. Критичне мислення і логічні характеристики судження (2 год).
4. Критичне мислення і теорія умовиводу (2 год).
5. Логічне обґрунтування знання (2 год).
6. Еристика (2 год).
7. Риторика (2 год).

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

1. Критичне мислення: визначення, особливості та формально-логічні закони (2 год).
2. Поняття як форма критичного мислення (2 год).
3. Судження як форма критичного мислення (2 год).
4. Критичне мислення і умовиводи (4 год).
5. Логічне обґрунтування знання. Поняття «істина», «достовірність», «аподиктичність», «ймовірність» (2 год).
6. Суперечка: її види, прийоми та засоби (2 год).
7. Риторика у критичному мисленні (2 год).